

ПЕРЕВАГИ І НЕДОЛІКИ МЕТОДІВ ДОСЛІДЖЕННЯ ПОВЕДІНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Уткін Д.І., гр. ТХ-17

Науковий керівник – ст. викл. Н.А. Сокол
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Народження нового аналітичного напрямку, за яким закріпилася назва поведінкової економіки вважається однією з найбільш цікавих і знаменних подій у розвитку економічної науки останніх десятиліть.

З самого початку поведінкова економіка поставала як прямий виклик стандартній економічній теорії. З методологічної точки зору її головною характерною рисою стало активне використання експериментальних методів. Із змістової точки зору її найважливішою методологічною особливістю є відмова від загальноприйнятої моделі раціонального вибору – поведінкового фундаменту, на якому традиційно вибудовувалася і продовжує вибудовуватися чи не більша частина сучасного економічного аналізу.

Методологічною основою поведінкової економіки є методи експериментального дослідження, завдяки яким вдається чіткіше контролювати і відслідковувати досліджувані змінні в поведінці індивіда, а при необхідності відокремлювати ортодоксальне пояснення від альтернативних поведінкових концепцій, але недоліки експериментів полягають в наступному: не завжди відповідають реальним умовам, отже, відсутня мотивація, що відповідає життєвим ситуаціям; часто використовуються незначні винагороди або їхні сурогати; часто питання ставиться тільки гіпотетично; учасники можуть бути знайомі із суттю експерименту; методи реєстрації активності мозку як досить новий спосіб дослідження не може приводити до однозначного висновку щодо наявності причинно-наслідкових зв'язків; використання ярлика «нерациональність» відповідно деяких дій так само викликає певні суперечки.

Поведінкова економічна теорія є модернізацією методології традиційної теорії. Вона сприяє подальшому проясненню і уточненню відмінностей між нормативним і позитивним дослідженням процесів прийняття рішень, її припущеннями, більш точно узгоджуються з результатами психологічних досліджень, і в той же час приділяють особливу увагу математичній структурі цих результатів. Тим самим досягається зв'язок теоретичних побудов поведінкової економічної теорії з фактами реального життя, а сама теорія набуває позитивного характеру.